

Wabodusfõjas langenute mälestussamba avamine

15. juulil kündas.

15. stp. pühitsetes „Kündas“ wabodusfõjas langenud sõjalangelaaste ausamba avamisest, mis püstitati sõjavääe surmuaial.

Sõja algusel seisid kündas 3. bände jätkata lendsalt. Õlalitsemas olid salgas peale Eesti poltude sõjavääelaste ja Põhja-Läänne armeeleseb, Balti pataljonist j. t.

Matuselohha annetas tolleaegne Rungla mõisa omanik Girardi.

Haudasid on kõtu 26 — ja naga riistide pealkirjadest näha, puhalavad siin viimast undi. Eesti poltudest 8, stouti rüg. 2, Balti pataljonist 3 ja põhja-lääne arm. 13.

Mälestussammas hujutab lõrget riitti, mis tsemendist tehtud raudkivi seeb. Kiwi seisab tsemendist nelja kandiltse tõlla lõrguse aluse peal. Ülusel on matmoristi tahvel — pealkirjaga „mälestusel Eesti wabodusfõja ajal surmud sõduritele 1918—1920.“

Ei materjaal ja tööjõud enamjagu lohakodu wabriku poolt olib — on ta tulud mõrdlemisi koguni vätsed (umbes 50 tuh.). Samba ümber on tsemendist postidel raudvõbre. Sammas on alusega kõtu lõgi paat sildal lõrge ja jäätab hea mulje.

Peale sõjavääe surmuaiale on maetud omalts poolt sõjaküngaid veel 6 sõdurit üldisele surmuaiale, kus esimesena silma paistab oma tema hanakiviga lohakuse tohtri Moorits Luigi haud, seda punaseb 10. jaanuaril 1919. a. ühes halastaja de Ahwanasjewaga kündas, tuhun-

mad oma lohustest lätmisele truuks läbi, kus tapib.

Kell 2 algas lohakodu komitee esimees herra Püssi avamise tööga.

Peale jumalateenistust, mis Viru-Rigula 5p. Ulver pidas — algas pärnade panel.

Esimesena pant pärja sõjamäe esitaja Colonel Simon, kelle töö nii mõnelgi pealkunulast piisab silma kutsus. Lõpuks tervitab Colonel Simon ausamba avajaaid dem. sõjavääelaste liidu festjuhatuse nimel, soovides, et ühisuses lõubu ja tuge otse! Esimees, — „Roondagem tollu, olgem kui kalsu!“

Järgnesid pärjad: Ehitustiiger. esitaja hr. Seemann, kes ta Latvoni riimellise kapitaali poolt esitajana oli ilmunud. 5. üksiku pataljoni poolt, spordiseltsi poolt, noorsoo lastvatuse seltsi poolt ja põhja-lääne end. ohv. leitn. Katusgini poolt, kes vâga südamil. Tönes, piarisilm meeles tuletas neid, kes siin töödral pinnal puhlust on leidnud ja palus tänu mõistu töötaja langenute nimel „Eestit“, kus neil teine lõdu maa on leitud.

Jumalateenistust saatis lohakodud mängija laulufoorib. Kell 5 oli lülalistele lõuna läetud wabrikus seltsi ruumides, mis südamlikku be õnnebega lõppes.

Nit siis oleme jällegi ilhe ausamba tööraamatud. Esimesed selleks astusid samme pärnulased. Büstitati Värnus, siis Värsu-Jafobis ja Tahkurannas veel minewal aastal arvabud. Järgnevad tänatu: Toris, Viru-Jafobis, Saaremaal — Waljalal ja 15. juulil kündas. Mis mõtlewab aga meie suuremad linnad Tallinn, Tartu, Viljandi jne.

Aleksander.
Alefundel.